

Aan de gemeenteraad

datum 08 december 2020
behandeld door Marcel Smit
ons kenmerk 2020-0162336
doorkiesnummer 078-7706231
Onderwerp Businesscase
'Fietsparkeren centrum'

Geachte mevrouw, heer,

De commissie ABZ is op 14 september en 12 oktober 2020 geïnformeerd door het college over het proces en de inhoud van de ombuigingen. Onderwerp van informatie was ook het voornemen om businesscases uit te werken voor een viertal onderwerpen. Het gaat om 'Ruimte en bouwen', 'Cultuurplatform', 'Fietsparkeren centrum' en 'Lokale lasten'. De commissieleden hebben zich over randvoorwaarden en uitgangspunten voor de businesscases uitgelaten. De gemeenteraad heeft zich gebogen over de inhoud van de businesscases en heeft hierover moties aangenomen. Het geheel is meegenomen in de afwegingen om tot een formulering van de inhoud van businesscases te komen. Het resultaat daarvan ligt nu voor. Eerder is afgesproken dat de inhoud van de businesscases via raadsinformatiebrieven met u wordt gedeeld.

Bij deze raadsinformatiebrief gaat het om de businesscase 'Fietsparkeren centrum'. Alleen de onderdelen die te maken hebben met de opdrachtformulering en de reikwijdte van de opdracht hebben wij uitgewerkt.

Opdrachtformulering businesscase 'Fietsparkeren centrum'

A. Onderzoek op welke locaties het mogelijk is om een vaste (bewaakte) overdekte fietsenstalling te realiseren. Geef aan wat de voor- en nadelen zijn van verschillende locaties en breng de investerings- en structurele kosten in beeld.

B. Onderzoek hoe in het centrum het fietsparkeren op straat kan worden geoptimaliseerd, al dan niet in combinatie met een vaste fietsenstalling, en breng ook hiervoor de éénmalige en structurele kosten in beeld.

Planning businesscase 'Fietsparkeren centrum'

Voor zowel onderdeel A als onderdeel B wordt het resultaat eind maart 2021 verwacht.

De commissie ABZ wordt eind maart 2021 geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van de businesscases.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke

Bijlage: Businesscase 'Fietsparkeren centrum'

Format voor Businesscase (BC)

Naam Businesscase: **FIETSPARKEREN CENTRUM**

Betrokkenen bij Businesscase:

Gemeente:

Bestuurlijk trekker / bestuurlijk opdrachtgever: Wethouder Kees de Ruijter

Ambtelijk opdrachtgever: MT-lid Rindert Bosselaar

Inhoudelijk betrokkenen: Diverse medewerkers team Beheer, Ruimtelijke Ontwikkeling en Veiligheid(VVTH)

Financiële betrokkenen: Financieel adviseur Beheer en MT-lid Stefan Brouwer (concerncontroller) als agendalid

Externe deskundigheid: Indien nodig in te schakelen (niet verwacht)

Externen:

Vertegenwoordiger BIZ/Coöperatie en andere winkelondernemers in het centrumgebied

Fietsende bezoekers en inwoners van het centrum

Externe parkeerbeheerder

Drechtwerk (beheer bewaakte fietsenstalling centrum)

Locatie eigenaar (verhuurder) winkelpand (bij variant in ABN gebouw)

1. Inleiding

Doelstelling van de BC:

De doelstelling van de businesscase is te onderzoeken hoe het parkeren van fietsen in het centrum optimaal kan plaatsvinden tegen zo laag mogelijke structurele kosten, zodanig dat een bezuiniging wordt gerealiseerd ten opzichte van de huidige situatie.

Opdrachtformulering:

A. Onderzoek op welke locaties het mogelijk is om een vaste (bewaakte) overdekte fietsenstalling te realiseren. Geef aan wat de voor- en nadelen zijn van verschillende locaties en breng de investerings- en structurele kosten in beeld.

B. Onderzoek hoe in het centrum het fietsparkeren op straat kan worden geoptimaliseerd, al dan niet in combinatie met een vaste fietsenstalling, en breng ook hiervoor de éénmalige en structurele kosten in beeld.

Aanleiding tot de gedachte het onderwerp in een BC uit te werken:

De aanleiding is de eerder genoemde langgekoesterde bestuurlijke wens om een overdekte fietsenstalling in het centrum van Papendrecht te realiseren. Daarbij komt dat door de verdergaande centrumontwikkeling op het marktplein, de tijdelijke bewaakte fietsenstalling niet kan blijven voortbestaan op de huidige locatie. Dit maakt het noodzakelijk te zoeken naar een alternatief voor deze stalling waaraan in het kader van de ombuigingen een gewenste maximale kostenbesparing als randvoorwaarde geldt.

Met dat doel voor ogen wordt optimalisatie en kostenreductie breder ingestoken waarbij ook gekeken wordt naar fietsparkeren in de openbare ruimte.

Wat er gebeurt als de BC niet wordt uitgewerkt en alles bij het oude blijft:

Als de businesscase niet wordt uitgewerkt en alles bij het oude blijft, wordt fietsparkeren niet geoptimaliseerd en wordt niet voldaan aan een door de gemeenteraad ingediende motie om een overdekte fietsenstalling te realiseren.

Korte beschrijving van het 'speelveld' van de BC (inclusief opsomming betrokkenen):

Het speelveld bestaat uit alle betrokkenen die belang hebben bij het optimaliseren van het fietsparkeren bij de laagst mogelijke lasten. De businesscase kent een hoog 'technisch' gehalte. Dat is de reden dat de teamleider Beheer een prominente rol speelt ten aanzien van het eigenaarschap van de uitwerking van de BC (ook al is een MT-lid ambtelijk opdrachtgever).

Beschrijving van de architectuurprincipes van de BC als die op voorhand kunnen worden mee gegeven (denk daarbij aan participatie en trends en ontwikkelingen):

Een sterke voorkeur, feitelijk een architectuurprincipe is dat een mogelijke overdekte fietsenstalling op een logische, drukke plek in het centrum wordt gepositioneerd. Participatie is bij deze BC zeker aan de orde. Dit betreft zowel de samenwerkende ondernemers in het centrumgebied als het winkelende publiek. Van belang is de trend dat steeds meer mensen een dure elektrische fiets hebben, waarbij het prettig is dat deze overdekt en veilig gestald kan worden bij een bezoek aan het centrum van Papendrecht. Het optimaliseren van fietsparkeren versterkt bovendien bij de door de gemeente gewenste versterking van het fietsgebruik in Papendrecht.

2. Uitgangspunten bij onderdeel A en B

Onderdeel A

Beschrijving van de architectuurprincipes die het opstellen van de BC voor een overdekte fietsenstalling maken of beïnvloeden:

Uitwerkingsmogelijkheid 1:

In eerste instantie is voor een vervangende locatie gedacht aan het vrijkomende winkelpand van de ABN per oktober 2020. De winkel betreft een beperkte oppervlakte, 110-130 fietsenparkeerplaatsen in één laag lijken maximaal.

Dit pand is feitelijk te luxe voor een bestemming als fietsenstalling. Bovendien ligt het suboptimaal ten opzichte van de aanrijroute van het winkelend publiek, waardoor het toekomstig gebruik mogelijk wordt beïnvloed. Om het pand geschikt te maken is een aanzienlijke investering vereist die wordt geraamd op ca. € 100.000. Voor deze winkel is rekening te houden met huur voor de winkelruimte tussen de € 55.000 - € 60.000 per jaar. Dit naast de reguliere exploitatiekosten als gas, elektra, water, vve-bijdrage en overige winkelkosten en kosten voor de bemensing € 65.000.

Uitwerkingsmogelijkheid 2:

Een andere mogelijkheid is het parkeren van fietsen mogelijk te maken in de bewaakte parkeergarage De Meent door bijvoorbeeld links onderaan de rolband afhankelijk van de behoefte een deel van een rij parkeerplaatsen af te zetten inclusief de rijbaan en hier de fietsenrekken te situeren. Voor bewaking op afstand kan een videobewaking geïnstalleerd worden zoals deze ook

voor de parkeergarage Overtoom werkt. Hierdoor is het mogelijk zonder de huidige inhuur de fietsenstalling te exploiteren (zonder kaartjes verstrekken en controle achteraf). Wel is enige begeleiding van de parkeerbeheerder naar verwachting nodig. Hierdoor is geen afzonderlijke behuizing meer nodig, en beperken de kosten zich tot een gering aantal uren en enige kosten voor instandhouding van fietsrekken en afzetting.

Voordelen van deze locatie zijn:

- geen winkelhuur
- beperkte exploitatiekosten in uren en overige kosten

Nadelen zijn:

- Het inleveren van een aantal parkeerplaatsen, gezien de bezetting lijkt dit niet overkomelijk
- Indirecte bemensing met video i.p.v. directe kaartcontrole
- Transitiekosten

Voor de verplaatsing is rekening te houden met eenmalige transitiekosten. Structurele kosten bemensing 500 uur parkeerbeheer (€ 15.000), overige kosten videoverbinding, onderhoud stalling € 2.500 en resterende interne uren begeleiding € 2.500.

Het besparingspotentieel is indicatief. De middelen in de begroting minus de nieuwe exploitatie (€ 150.000 - 20.000 = € 130.000 per jaar).

Uitwerkingsmogelijkheid 3:

Na wegreconstructie is het ook mogelijk om een fietsenstalling te realiseren achter het Brederode huis. Hiermee is een verlaging van het investeringskapitaal aan de orde.

Deze uitwerkingsmogelijkheid lijkt op minder bestuurlijk draagvlak te kunnen rekenen, zowel in het college als in de gemeenteraad. Voor de volledigheid wordt deze mogelijkheid toch globaal uitgewerkt in de businesscase.

Uitwerkingsmogelijkheid 4:

Onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een overdekte fietsenstalling op de parkeerplaatsen achter het gemeentehuis. Uitvoering in zgn. NS fietsenstallingen met bewaking door middel van camera. Wellicht geeft dit bovendien mogelijkheden voor het opladen van fietsaccu's.

Uitwerkingsmogelijkheid 5:

Geen overdekte fietsenstalling; Uit de studies voor mogelijkheden 1 – 4 blijkt dat de oplossing om redenen onuitvoerbaar blijken of te veel kosten. Hierdoor valt het advies om geen overdekte fietsenstalling aan te bieden.

Onderdeel B

De doelstelling is aanvullend te onderzoeken hoe in het centrum het fietsparkeren in zijn algemeenheid vorm gegeven kan worden in het kader van zowel veiligheid van fietsers en winkelend publiek als de ordelijkheid en bereikbaarheid van het centrum.

De aanleiding was de bespreking in het college van de BC Fietsenstalling.

De uitwerking van deze aanvullende verkenning sluit aan bij die bespreking en de wens van het college om *parallel* aan de uitwerking van BC Fietsenstalling te kijken naar het fietsparkeren in het centrum in zijn algemeenheid, vooral met het oog op de veiligheid, bereikbaarheid en ordelijkheid van het centrum.

Deze uitwerking wordt mogelijk gecombineerd met een overdekte fietsenstalling.

Beschrijving van de architectuurprincipes als die op voorhand kunnen worden mee gegeven (denk daarbij aan participatie en trends en ontwikkelingen):

Een sterke voorkeur, feitelijk een architectuurprincipe is dat fietsparkeren op een logische, drukke plek in het centrum wordt gepositioneerd. Fietsers willen hun fiets zo dicht mogelijk bij de winkels parkeren. Doordat in de toekomst minder ruimte beschikbaar zal zijn voor fietsparkeren is het noodzakelijk om het beleid te herzien zodat de veiligheid voor fietsers en het winkelend publiek als ook de aantrekkelijkheid, ordelijkheid en bereikbaarheid kan worden behouden.

Het is wenselijk om een gesprek aan te gaan met de ondernemersorganisatie om te peilen wat de wensen zijn van de winkeliers, maar ook de mening en ideeën van het winkelend publiek zijn hierin erg belangrijk. Het is van belang dat mensen ruimte krijgen om hun fiets veilig kunnen stallen bij een bezoek aan het centrum van Papendrecht.

- Deze verkenning wordt beoogd om parallel uit te voeren aan de BC Overdekte Fietsenstalling. De gesprekken met de ondernemersorganisatie van winkeliers en de mening van het winkelend publiek worden al gevoerd, dus in dezelfde gesprekken komt nu dan, naast het onderwerp overdekte fietsenstalling, ook het fietsparkeren in het centrum in zijn algemeenheid aan de orde.
- In de huidige situatie zijn er in het centrum veel parkeermogelijkheden aangebracht in de vorm van de zgn. fietsnietjes. Echter blijkt dat de locatie van die fietsnietjes cruciaal is voor het gebruik. Zo blijven er op sommige locaties de fietsnietjes ongebruikt, terwijl er op andere locaties stalling te weinig is en fietsen kriskras worden neergezet.
- Bij het implementeren van de centrumontwikkeling op het marktplein komt er minder ruimte voor fietsparkeren, waardoor de veiligheid, bereikbaarheid en ordelijkheid in gedrang komen.
- Uitgangspunt is dat niet iedere bewoner voor een snelle boodschap gebruik gaat maken van een bewaakte, overdekte fietsenstalling. Maar de fiets zo dicht mogelijk bij de winkel wil stallen.

Verder past optimalisatie prima bij de door de gemeente gewenste versterking van het fietsgebruik in Papendrecht.

3. Uitgangspunten

Probleempunten van de belangrijkste actoren bij de huidige situatie en de nabije toekomst (denk hierbij ook aan participatie):

Het aanbieden van ordentelijke en voldoende stallingsmogelijkheden en het aanbieden van een veilige en logische fietsroute naar een stalling is een cruciale factor. Men vindt mogelijk aangeboden locaties te ver uit de aanrijroute van het centrum, waardoor fietsen overal weer worden gestald. Hoewel deze aanvullende beleidsverkenning geen onderdeel uitmaakt van de ombuigingscatalogus is globale uitwerking toch relevant. Met deze uitwerking wordt de BC Overdekte Fietsenstalling in een breder perspectief gezet en die context zorgt voor een totaal beleid van fietsparkeren in het centrum.

Beschrijving toekomstige ontwikkelingen die het onderwerp beïnvloeden. Eventueel beschrijven als scenario's:

De centrum bezoekers die met de fiets naar het centrum komen, hebben nu tijdelijk de mogelijkheid om de fiets tijdens de openingstijden van de winkels bewaakt te stallen op de Markt. Daarnaast worden er ook veel stallingsmogelijkheden geboden door middel van geplaatste fietsnietjes. Deze fietsnietjes worden veel gebruikt door fietsers die even een snelle boodschap komen doen. Omdat een gedeelte van het terrein onderdeel uitmaakt van een bouwlocatie, komt er mogelijk minder ruimte voor stalling en aangezien mensen zo dicht mogelijk hun fiets bij de winkels willen parkeren zal er een onveilige en minder bereikbare situatie ontstaan. Dit is voor het college een onwenselijke situatie en op termijn niet te handhaven.

Een totaalbeeld op stallingsmogelijkheden in het centrum zet de ontwikkeling van een te ontwikkelen overdekte fietsenstalling in een goede context. Waarmee we er van uitgaan dat de ombuigingsvoorstellen en financiële kaders binnen de BC overdekte fietsenstalling mede gelden voor deze aanvullende businesscase.

De gehele businesscase moet behalve het mogelijk realiseren van een overdekte fietsenstalling ook financieel rendement opleveren. Het streven is de financiële opbrengst te maximaliseren met een ondergrens van EUR 60.000.

Kritische succesfactoren zijn:

- Realisatie van een ombuiging van EUR 60.000 als ondergrens
- Realiseren van een overdekte fietsenstalling in het centrum van Papendrecht en/of
- Uitvoeren van "nieuw beleid" op fietsparkeren in het centrum van Papendrecht
- Bestuurlijk draagvlak

4. Inleiding

Doelstelling van de BC:

De doelstelling van de businesscase is te onderzoeken hoe het parkeren van fietsen in het centrum optimaal kan plaatsvinden tegen zo laag mogelijke structurele kosten, zodanig dat een bezuiniging wordt gerealiseerd ten opzichte van de huidige situatie.

Probleempunten van de belangrijkste actoren bij de huidige situatie en de nabije toekomst (denk hierbij ook aan participatie):

Bij uitwerkingsmogelijkheid 3 is de ligging van de fietsenstalling een cruciale bestuurlijke factor. Men vindt mogelijk deze locatie te ver uit de aanrijroute van het centrum. Globale uitwerking is toch relevant, omdat ook het ombuigingspotentieel een belangrijke afwegingsfactor is.

Beschrijving toekomstige ontwikkelingen die het onderwerp van de BC beïnvloeden. Eventueel beschrijven als scenario's:

De centrum bezoekers die met de fiets naar het centrum komen, hebben de mogelijkheid om de fiets tijdens de openingstijden van de winkels bewaakt te stallen op de Markt. Omdat het terrein onderdeel uitmaakt van een bouwlocatie, is de fietsenstalling op deze locatie op termijn niet te handhaven.

Bepalen financiële kaders voor uitwerking BC. Is sprake van richtinggevende uitspraken van bestuurders?

Hieronder zijn de budgetten die ingebracht worden in deze businesscase weergegeven.

Nr.	Ombuiging	Mogelijkheid onderzoeken	Budget
54	Parkeerbeheer combineren met toezicht fietsenstalling	Ja	€ 150.000
55	Overdekte fietsenstalling naar Overtoom (na wegreconstructie)	Ja	€ 60.000
56	Geen overdekte fietsenstalling of een betaalde overdekte fietsenstalling	Ja	€ 70.000
119	Onbewaakt fietsen stallen	Ja	€ 80.000

Achtergrondinformatie bij ombuigingsvoorstel 54:

Voor de exploitatiekosten van de fietsenstalling is in de begroting een afzonderlijke post opgenomen. Voor de bemensing een post inhuur € 79.000, energie kosten € 1.000, en een post overige € 70.000. Totaal € 150.000.

Achtergrondinformatie bij ombuigingsvoorstel 55:

Na wegreconstructie is het mogelijk om ook een fietsenstalling te realiseren achter het Brederode huis. Hiermee is een verlaging van het investeringskapitaal aan de orde.

Achtergrondinformatie bij ombuigingsvoorstel 56/119:

Dit bedrag van EUR 80.000 betreft een bezuiniging op de gehele bewaakte fietsenstalling (inclusief personele inzet Drechtwerk). We kunnen hier niet de EUR 70.000 en de EUR 80.000 bij elkaar optellen.

De businesscase moet naast het realiseren van een overdekte fietsenstalling ook financieel rendement opleveren. Het is lastig om daar bestuurlijk een budgettaire kader voor af te geven, maar het streven is de financiële opbrengst te maximaliseren met een ondergrens van EUR 60.000.

Wat zijn de kritische succesfactoren waarop de opdrachtgever de BC zal afrekenen?:

Kritische succesfactoren zijn:

- Realisatie van een ombuiging van EUR 60.000 als ondergrens
- Realiseren van een overdekte fietsenstalling in het centrum van Papendrecht
- Bestuurlijk draagvlak

De budgettaire kaders zijn flexibel. Afhankelijk van de keuze voor een locatie en de inzet van de daarbij behorende budgetten en/of accommodaties veranderen de budgettaire kaders en de te realiseren ombuiging.